

ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2011

ΒΑΘΜΟΣ:

.....
(Ολογράφως)**ΘΕΜΑ : ΙΣΤΟΡΙΑ****ΤΑΞΗ : Γ΄****ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 14. 06.2011****ΧΡΟΝΟΣ : 2 ΩΡΕΣ (8:00-10:00 π.μ.)****ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ :** **ΤΜΗΜΑ :** **ΑΡ. :**

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από εννέα (9) σελίδες και τέσσερα (4) μέρη.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (4 Μονάδες)Να απαντήσετε **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** και στις δύο (2) ερωτήσεις. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **δύο (2) μονάδες**.**Ερώτηση 1**

Να διαλέξετε από τη στήλη Α΄ το γράμμα που αντιστοιχεί στη στήλη Β΄ και να το σημειώσετε δίπλα στους αριθμούς της στήλης Β΄.

Προσοχή: Στη στήλη Β΄ περισεύει ένας αριθμός.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
α. Τόμας Τζέφερσον	1. Μάχη στην Αλαμάνα
β. Ροβεσπιέρος	2. Μάχη στο Χάνι της Γραβιάς
γ. Κωνσταντίνος Κανάρης	3. Διακήρυξη της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας
δ. Οδυσσέας Ανδρούτσος	4. Περίοδος της Τρομοκρατίας στη Γαλλία
	5. Πυρπόληση τουρκικής ναυαρχίδας στη Χίο

(4x0,5 μον. = 2 μονάδες)**Ερώτηση 2**Να δηλώσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι **Ορθό (Ο)** ή **Λάθος (Λ)**:

1. «Η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη» επηρεάστηκε από τις ιδέες του Διαφωτισμού. _____
2. Εισηγητής των «Φυσικών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου» ήταν ο Βολτέρος. _____
3. Απόφαση της Α΄ Εθνοσυνέλευσης ήταν η εκλογή του Ι. Καποδίστρια ως Κυβερνήτη της Ελλάδας. _____
4. Η πολιτική εκτουρκισμού των αλλοεθνών πληθυσμών της οθωμανικής αυτοκρατορίας από τους Νεότουρκους υπήρξε αίτιο του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου. _____

(4x0,5 μον. = 2 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (6 μονάδες)

Να απαντήσετε σε **ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ** από τις τρεις (3) πιο κάτω ερωτήσεις. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **τρεις (3) μονάδες**.

Ερώτηση 1

Να γράψετε **κατατοπιστικά σημειώματα** για τα πιο κάτω:

α) **Εγκυκλοπαίδεια** (ορισμός, πρωτεργάτες):

β) **Χατζηγεωργάκης Κορνέσιος** (αξίωμα, έργο και το τέλος του):

γ) **Άλωση Βασίλης** (χρονολογία, γεγονότα, σημασία).

(3x1 μον. = 3 μονάδες)

Ερώτηση 2

α) Να παρουσιάσετε τις διαφορές που είχαν στη φυσιογνωμία τους οι αποικίες του Βορρά από τις αποικίες του Νότου στη Βόρεια Αμερική.

β) Τι γνωρίζετε για τη «γιορτή του τσαγιού»;

(3 μον.)

Ερώτηση 3

α) Τι ονομάζουμε «αποικιοκρατία»; Να δώσετε τα ονόματα δύο (2) αποικιοκρατικών χωρών.

β) Ποιοι ήταν οι πρωτοπόροι της αποικιοκρατίας; (Να αναφέρετε τουλάχιστον δύο ομάδες).

γ) Να εξηγήσετε δύο (2) αίτια της αποικιοκρατίας.

(3 μον.)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (8 μονάδες)

Να απαντήσετε σε **ΔΥΟ (2) ΜΟΝΟ** από τις τρεις (3) πιο κάτω ερωτήσεις. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.

Ερώτηση 1

Πηγή 1

Εκείνο, όμως, που δημιούργησε τα σοβαρότερα προβλήματα στο νεαρό ελληνικό κράτος ήταν η σύγκρουση του Κυβερνήτη με τη διοικητική αριστοκρατία, την οποία απέκλεισε, σχεδόν εντελώς, από την εξουσία. Έτσι, γαιοκτήμονες- πρόκριτοι της Πελοποννήσου, έμποροι και εφοπλιστές, Φαναριώτες και σημαντικά πρόσωπα.... σχημάτισαν μια ισχυρότατη και αδιάλλακτη αντιπολίτευση με στόχο τον απολυταρχισμό του Κυβερνήτη. Η σύγκρουση ανάμεσα στον Κυβερνήτη και στη διοικητική αριστοκρατία ήταν μια πολιτική σύγκρουση για την εξουσία.

α) Με βάση την παραπάνω πηγή (1), αλλά και τις ιστορικές σας γνώσεις, να δώσετε τέσσερις λόγους για τους οποίους κάποιες ομάδες αντιπολιτεύτηκαν τον Ι. Καποδίστρια.

Πηγή 2

...Είδα πολλά εις τη ζωή μου, αλλά σαν το θέαμα, όταν έφτασα εδώ εις την Αίγινα, δεν είδα τι παρόμοιο ποτέ, και άλλος να μην το ιδεί... «Ζήτη ο Κυβερνήτης, ο σωτήρας μας, ο ελευθερωτής μας!» εφώναζαν γυναίκες αναμαλλiάρες, άνδρες με λαβωματιές πολέμου, ορφανά γδυτά, κατεβασμένα από τις σπηλιές...Μαυροφορεμένες γυναίκες, γέροντες, μου εζητούσαν να αναστήσω τους πεθαμένους τους... διότι εγώ ήρθα κι εσείς με προσκαλέσατε να οικοδομήσω, να θεμελιώσω κυβέρνησιν, και κυβέρνησις καθώς πρέπει ζει, ευτυχεί τους ζωντανούς, ανασταίνει και αποθαμένους, διατί διορθώνει τη ζημιά του θανάτου και της αδικίας. ...Ως ψάρι εις το δίχτυ σπαράζει εις πολλούς κινδύνους ακόμη η ελληνική ελευθερία. Μου εδώσατε τους χαλινούς του κράτους. Τίνος κράτους; Μετρούμε εις τα δάκτυλα την επικράτειάν μας. Τ'Ανάπλι, την Αίγινα, Πόρο, Ύδρα, Κόρινθο.Ο Ιμπραήμης κρατεί τα κάστρα και το μεσόγειο της Πελοποννήσου, ο Κιουτάγιας τη Ρούμελη, πολλά νησιά βασανίζονται από αυτεξούσιο στρατιώτη και από πειρατείαν, τα δύο μεγάλα καράβια μας είναι αραγμένα ξαρμάτωτα εις τον Πόρο, η Αθήνα έφαγε πέρυσι τους ανδρειωμένους των Ελλήνων. Πού το θησαυροφυλάκιον του έθνους; Ακούω επουλήσατε και την δεκατιά του φετινού έτους, πριν σπαρθεί..... ο τόπος είναι χέρσος, σπάνιοι οι κάτοικοι, σκόρπιοι εις τα βουνά και εις τα σπήλαια. Το δημόσιο είναι πλακωμένο από δύο εκατομμύρια στερλίνες χρέος, άλλα τόσα ζητούν οι στρατιωτικοί. Η γη είναι υποθηκευμένη εις τους άγγλους δανειστάς, ανάγκη να την ελευθερώσομε με την ίδια απόφαση ως την ελευθερώσαμε και από τα άρματα του Κιουτάγια και του Αιγυπτίου. Δεν λυπούμαι, δεν απελπίζομαι.

Γ.Τερτσέτης, Απόλογα για τον Καποδίστρια

Κιουτάγιας = Κιουταχής
Ανάπλι = Ναύπλιο

δεκατιά = φόροι
χέρσος = άγονος

β) Με βάση την παραπάνω πηγή (2), αλλά και τις γενικότερες γνώσεις σας, να περιγράψετε την κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα σε όλους τους τομείς, κατά την άφιξη του Κυβερνήτη Ι. Καποδίστρια. (Να αναφέρετε τουλάχιστον τρία στοιχεία).

γ) Να αναφέρετε δύο μέτρα που πήρε ο Ι. Καποδίστριας στον τομέα της οικονομίας.

(4 μον.)

Ερώτηση 2

Ιστορικό Παράθεμα

Όταν ο Αλή πασάς ήρθε σε σύγκρουση με το σουλτάνο, οι φιλικοί αποφάσισαν ν'αρχίσουν την επανάσταση, για να επωφεληθούν από τον εμφύλιο πόλεμο των Τούρκων, που είχε αναστατώσει την Ήπειρο και απασχολούσε μεγάλες τουρκικές δυνάμεις. Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης ζήτησε άδεια από το τσάρο, δήτην για λουτρά, και κατέβηκε στο Ισμαήλιο της Βεσσαραβίας, όπου σε μια τελευταία σύσκεψη με τους αρχηγούς της εταιρίας (20 Οκτωβρίου 1820) αποφασίστηκε να κηρύξει την επανάσταση στις Ηγεμονίες και όχι στην Πελοπόννησο, όπως ήταν η αρχική απόφαση.

Οι φιλικοί στηρίχτηκαν στη βοήθεια του ηγεμόνα Μιχαήλ Σούτσου, που ήταν φιλικός και θα παραχωρούσε το μισθοφορικό στρατό του στον Υψηλάντη, καθώς και στην υποστήριξη των κατοίκων, Ελλήνων και ντόπιων.

Σύμφωνα με τις ρωσοτουρκικές συνθήκες οι Τούρκοι δεν είχαν δικαίωμα να φέρουν στρατό στις Ηγεμονίες, χωρίς ρωσική άδεια. Οι φιλικοί είχαν την ελπίδα πως οι Ρώσοι δε θα έδιναν αυτή την άδεια και, επειδή, οι Τούρκοι θα πίστευαν πως την επανάσταση την προκάλεσε η Ρωσία, ίσως θα γινόταν ρωσοτουρκικός πόλεμος πράγμα που θα εξυπηρετούσε τον ελληνικό αγώνα.

Με την κήρυξη της επανάστασης στο Δούναβη απ'τη μια οι Έλληνες θα πίστευαν ακόμα πιο πολύ στη ρωσική βοήθεια κι απ'την άλλη οι Τούρκοι, που θα φοβόντουσαν ρωσικό πόλεμο, θα συγκέντρωναν στρατό στα βόρεια σύνορα, ελαφρώνοντας τις ελληνικές περιοχές.

Γεωργία Κουλικούρδη, Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία, Αθήνα 1983, σ. 199

α) Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο πάνω ιστορικό παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να εξηγήσετε τέσσερις (4) λόγους κήρυξης της επανάστασης στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.

β) Να αναφέρετε:

- i. τον τόπο και το χρόνο ίδρυσης της Φιλικής Εταιρείας
- ii. δύο ονόματα πρωτεργατών.

γ) Να εξηγήσετε δύο παράγοντες που δυσκόλεψαν το έργο της Φιλικής Εταιρείας.

(4 μον.)

Ερώτηση 3

Ιστορικό παράθεμα

Στη Γαλλία, κάπου 12 χρόνια πριν την έναρξη της επανάστασης, η οικονομική ευημερία άρχισε να παραχωρεί τη θέση της σε μια οικονομική κρίση, που βάθαινε συνεχώς. Η οικονομική αυτή κρίση οφειλόταν σε συγκεκριμένες αιτίες και σε ατυχείς χειρισμούς, καθώς και σε συμπτωματικά δυσμενείς καιρικές συνθήκες:

-υπερπαραγωγή ή κακή συγκομιδή: το 1777-1778 η υπερπαραγωγή κρασιού και σιταριού προκάλεσε μεγάλη πτώση της τιμής τους· οι παραγωγοί εισέπραξαν λίγα και άρα αγόραζαν λίγα· αυτό είχε δυσμενείς επιπτώσεις στη βιομηχανία, που η παραγωγή της μειώθηκε και άρχισε η απόλυση εργατών·

-από το 1785 σχεδόν συνεχείς κακές συγκομιδές· το χρόνο αυτό μια τρομακτική ξηρασία προκάλεσε μεγάλες καταστροφές στην κτηνοτροφία·

-το 1788 πολύ κακή παραγωγή δημητριακών. Η κυβέρνηση δεν είχε φροντίσει να υπάρχουν αποθέματα· επακολούθησε μια τρομακτική ακρίβεια στο ψωμί και ο κίνδυνος της πείνας δεν ήταν μακριά. Το 1785 η αγορά του ψωμιού μόνο απαιτούσε το 58% του λαϊκού οικογενειακού προϋπολογισμού και το 1789 το 88%.

-ο χειμώνας 1788-1789 ήταν τρομακτικός· πάγωσαν τα πάντα, ακόμη και ο Σηκουάνας· από το Μάρτιο στο Παρίσι και στις επαρχίες άρχισαν λεηλασίες πλούσιων και κρατικών αποθηκών.

B. Κρεμμυδάς, Νεότερη Ιστορία, Αθήνα 1987, σ.122-123

Γελοιογραφία: η γαλλική κοινωνία λίγο πριν την επανάσταση

Μελετώντας το πιο πάνω ιστορικό παράθεμα για την οικονομία της προεπαναστατικής Γαλλίας και τη γελοιογραφία της εποχής, αλλά και με βάση τις γενικότερες ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα εξής:

α) Ποια προβλήματα (οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά) οδήγησαν τους Γάλλους στην επανάσταση; Να αναφέρετε τουλάχιστον τέσσερα σημεία.

β) Κάνοντας την αποτίμηση της Γαλλικής Επανάστασης, να δώσετε τέσσερις λόγους για τους οποίους αυτή θεωρείται γεγονός μεγάλης σημασίας για την Παγκόσμια Ιστορία.

(4 μον.)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ (2 μονάδες)

Να απαντήσετε σε **ΜΙΑ (1) ΜΟΝΟ** από τις δύο (2) πιο κάτω ερωτήσεις.

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δύο (2) μονάδες.

Ερώτηση 1

Πηγή 1

«... επιδόθηκε σπατά και βραδεί γύρω, τίνι άκρως ή
έλασας ενδύματα διά αναγκασιών άδύνα, άπαιλώ
ού μινιστησίων σήμα πρό άδερή σπατάς είς έξοτα
ρημό...»
1175. 'Οάλη ενή, άρκασιών Κίρη Τυ-
θου πρό τίς 'Ασπί σπατά Φάκω Β'

«... Ένας νεαρός Έλληνας που έμεινε στη Λευκωσία, έχοντας ορισμένες παρεξηγήσεις με τους Τούρκους, οι τελευταίοι του προσήψαν κατηγορία μπροστά στον Τούρκο δικαστή. Αυτός αρνήθηκε την κατηγορία, οι Μουσουλμάνοι έφεραν μάρτυρες. Όλες οι μαρτυρίες των χριστιανών δεν μπορούσαν να του κάνουν τίποτε και του δόθηκε η ευκαιρία ή να ασπαστεί τον Ισλαμισμό ή να χάσει το κεφάλι του (...)

(...) Υπάρχει ένας Έλληνας αυτή τη στιγμή, καταδικασμένος σε μια φοβερή φυλακή στη Λευκωσία, κατηγορούμενος ότι καταράστηκε τη Μωαμεθανική θρησκεία. Οι Τούρκοι επιμένουν να εκτελεστεί, αλλά μερικοί εφέντηδες λείπουν τώρα στην Κωνσταντινούπολη...»

(Niven Kerr. Πρόξενος Αγγλίας, 1846, Η Λευκωσία στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, έκδ. Δήμου Λευκωσίας)

Με βάση την πηγή 1 και την εικόνα 1, αλλά και τις γενικότερες ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε τις συνθήκες ζωής των υπόδουλων Κυπρίων, κάνοντας αναφορά:

- στις υποχρεώσεις που είχαν προς τους κατακτητές
- στις αυθαιρεσίες, τις οποίες καλούνταν να αντιμετωπίσουν

(2 μον.)

Ερώτηση 2

Κυβερνείο

Ιστορικό παράθεμα

Όλοι οι ανώτεροι και ανώτατοι Διοικητικοί υπάλληλοι του κυπριακού κρατικού μηχανισμού ήταν Βρετανοί, με αμοιβές πολλαπλάσιες από αυτές που δίνονταν στις υπόλοιπες Βρετανικές αποικίες που βάρυναν αποκλειστικά τον φτωχό κυπριακό λαό. Συγκεκριμένα, ένας ανώτερος Βρετανός κρατικός υπάλληλος λάμβανε ημερομίσθιο 4 λίρες, όταν το ημερομίσθιο του Κύπριου εργάτη ήταν 2 σελίνια!

-Ο κυπριακός λαός όφειλε να καταβάλει εξ ιδίων τον Σουλτανικό φόρο υποτέλειας (τον λεγόμενο και «φόρο αίματος») που άγγιζε το ιλιγγιώδες ποσό των 90.000 λιρών ετησίως. Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος του ποσού, τα συνολικά έσοδα της Κύπρου το 1931 ήταν 739.000 λίρες. Το ποσό αυτό η εκάστοτε Βρετανική Κυβέρνηση από το 1878 δεν το κατέβαλε ποτέ στον Σουλτάνο αλλά αντιθέτως το παρακρατούσε, αφού η Οθωμανική Αυτοκρατορία δεν εκπλήρωνε τις δανειακές υποχρεώσεις της. Το συσσωρευθέν ποσό αυτή την εποχή από τον Σουλτανικό φόρο, αλλά και από άλλους φόρους που επέβαλλε η Βρετανία στην Νήσο, άγγιζε τα 2.600.000 λίρες. Σύμφωνα με δήλωση του Βρετανού Υπουργού Οικονομικών τον Ιούλιο του 1931 στη βουλή των κοινοτήτων, τα ποσά αυτά είχαν διατεθεί μυστικά από τους Βρετανούς, για να εξυπηρετήσουν τους χρεοκοπημένους Οθωμανούς...

Πηγή: Διαδίκτυο

Με βάση το πιο πάνω ιστορικό παράθεμα και τις γενικότερες γνώσεις σας, να απαντήσετε στο εξής ερώτημα:

Τι γνωρίζετε για τα "Οκτωβριανά" του 1931; Να αναφέρετε δύο (2) αίτια και δύο (2) συνέπειες των γεγονότων.

(2 μον.)

Διευθυντής

.....

Γιώργος Ιωσηφίδης

Οι Εισηγήτριες:

Ιωάννα Μεταξά (ΒΔ.)

Παπαχριστοδούλου Χαρούλα

Χαρίκλεια Παμπόρη

Παρασκευή Λιόντα

Χαρά Λουκά

ΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ - Τσίρειο Γυμνάσιο